

Abonnement

Ønsker du at abonnere på tidsskriftet kan du bestille det online på www.dafolo-online.dk. Husk at oplyse navn, adresse, ansættelsessted og EAN nummer

Ønsker du selv at bidrage med artikler til tidsskriftet kan du klikke ind på vores hjemmeside www.cepra.dk. Her finder du skrivemmanual, oplysninger om de formelle krav og deadlines under menupunktet "Tidsskrift".

Redaktion

Videncenterleder Tanja Miller, Professor Palle Rasmussen, Lektor Anni Stavnskær Pedersen, Lektor Helle Schjoldager

Design Clienti
Tryk Dafolo
Oplag 500 stk.

Udgivet af

CEPRA, Udvikling og Innovation, UCN
Selma Lagerlöfs Vej 2
9220 Aalborg
www.cepra.dk

clienti. kunder til alle

Henvendelse om Tidsskrift for Evaluering i
Praksis rettes til mail: yym@ucn.dk eller på
tlf.: 72 69 03 35

ISSN 1903-8143

ISBN 978-87-991408-3-1

FORORD

Dette temanummer handler om akkreditering. Med Bologna processerne in mente og styring af kvalitet i uddannelser og andre offentlige tilbud er forgrunden er temaet højaktuelt. De fleste institutioner og organisationer både forbander og holder af akkreditering. Holder af fordi processerne med at gøre status fører læring med sig og forbander det fordi papirtyranniet ingen ende vil tage. Men der pågår også en kvalificeret faglig diskussion af hvordan og hvorfor akkreditering. Dette temanummer skal ses i det lys. Derfor er der artikler fra forskellige sider af "bordet" og fra forskellige brancher. Og vi er overhovedet ikke nået ud i bredden med dette udvalg af artikler, men har dog påbegyndt en rejse. Og som bekendt begynder selv den længste rejse med det første skridt.

Palle Rasmussen har skrevet den første artikel: "Kvalitet og akkreditering". Kvalitet i uddannelsessystemet blev sat på dagsordenen i 1980'erne. I Danmark skete det under den daværende borgerlige regering, hvor undervisningsminister Bertel Haarders satsede på at gøre kvalitet til hovedtemaet i uddannelsesdebatten ved at igangsætte debatter, udvalgsarbejder og udviklingsprojekter. Et af de mere håndfaste resultater var Evalueringscenteret for de Videregående Uddannelser, som efter flere års tilløb blev etableret i 1992. Også i lande som USA og England blev kvalitet gjort til et centralt mål for uddannelsespolitikken. Det var en paradoksal udvikling; for kvalitetsbegrebet angiver ikke nogen egentlig retning for politikken. Uddannelserne skal ikke gøre noget bestemt, de skal bare gøre det godt. Alligevel har kvalitet siden da været en stærk 'dagsordensætter'. Det er svært at erklære sig uenig i, at kvaliteten skal være i højsædet. Dermed har kvalitetsmålsætningen kunnet bidrage til at dreje diskussionen væk fra andre målsætninger uden direkte at afvise dem. Det gælder ikke mindst en målsætning, som stod stærkt i 1970'ernes uddannelsespolitik, nemlig den sociale lighed.

Inge Enroth og Christian Moldt har skrevet den anden artikel: "Akkreditering i Danmark – baggrund og erfaringer fra akkreditering af de erhvervs- og professionsrettede videregående uddannelser".

s3 ■ **Akkreditering af socialt arbejde**

s10 ■ **Akkreditering i Danmark**

s18 ■ **Et skridt frem eller to tilbage?**

s26 ■ **Gør kvalitetsrapporten til et værktøj**

s30 ■ **Kvalitet & akkreditering**

s42 ■ **En talkuser møder folkeskolen**

s44 ■ **Unge selvopfattelse & evaluering i skolen**

Artikel beskriver den internationale baggrund for kvalitetssikring i Danmark, som følger Bologna-processen og de retningslinjer, der er beskrevet i ESG-standarderne. Derefter beskrives den gældende kvalitetssikringsmetode, som er uddannelsesakkreditering, ligesom artiklen kort kommer ind på auditering og institutionsakkreditering som mulige alternative kvalitetssikringsmetoder. Sidste del af artiklen er en sammenfatning af de udfordringer, EVA ud fra uddannelsesakkrediteringerne kan se, at institutionerne særligt har med at sikre relevans og kvalitet af uddannelserne.

Karen Bjerg Petersen har skrevet den tredje artikel: "Evaluering, test og benchmarking i voksenundervisningen i Danmark: et skridt frem eller to tilbage?" Denne artikel sammenfatter resultater fra surveys og indsamlet datamateriale om udvalgte undervisningsaktørers forståelser og holdninger til indførelsen af benchmarkingundersøgelser og såkaldte high-stakes sprogtest i voksenundervisningen for voksne udlændinge i Danmark i begyndelsen af 2000-tallet. Resultaterne fra gennemførte surveys i 2009 tyder på en vis skepsis over for benchmarkingundersøgelser blandt både ledere og undervisere. Samtidig har indførelsen af high-stakes modultest ifølge de adspurgte aktører imidlertid allerede få år efter implementeringen af disse fået afgørende og på en række områder også u hensigtsmæssig indflydelse på både pædagogisk tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen. Dette gælder især mulighederne for pædagogisk udvikling og deltagernes sproglige fordybelse. Denne artikel giver stof til eftertanke på spørgsmålet om evaluerings konstitutive virkninger.

Merete Bonke og Lene Tetzlaff-Petersen har skrevet den fjerde artikel: "Gør kvalitetsrapporterne til et udviklings- og vidensværktøj". Artiklen handler om en konkret kommunes konkrete måde at håndtere de nye krav om kommunale kvalitetsrapporter på skoleområdet på. Helsingør Kommune har lavet en dialogbaseret kvalitetsrapport som

en del af kommunens kvalitetsmodel for folkeskolen. Rapporten anvendes som et udviklings- og styringsværktøj på skole- og kommuneniveau og danner sammen med kvalitetssamtalerne en del af rammen omkring kvalitetsudviklingen af kommunens skoler. Artiklen viser, hvordan arbejdet med kvalitetsrapporten kan anvendes som et dialogredskab i udviklingsarbejdet på kommunens skoler. En artikel der er relevant med alle der arbejder med skoleudvikling.

Trine Kokholm og Mette Munch-Petersen har skrevet den femte artikel: "Erfaringer med akkreditering af socialt arbejde". Akkreditering vinder i disse år frem som styringsredskab inden for både den regionale og kommunale sektor. Den Danske Kvalitetsmodel



er i gang med at blive implementeret inden for sundhedsområdet, og regionerne arbejder med Den Sociale Kvalitetsmodel inden for det sociale område. I denne artikel vil vi beskrive arbejdet med akkreditering blandt døgninstitutioner og specialskoler landet over gennem vores erfaringer med Akkreditering Danmarks kvalitetsmodel – en model som i dag anvendes af ca. 200 sociale tilbud landet over, kommunale såvel som private.

Nadia Holm Christiansen har skrevet den sjette artikel: "Unge selvopfattelse og evaluering i skolen": Artiklen beskæftiger sig med de sider af evaluering som ikke særlig tit undersøges – nemlig hvordan det påvirker den enkelte at blive vurderet og bedømt. Artiklen svarer på hvordan unge opfatter sig selv i skolen, og kan påvirkes af mange forskellige forhold, og denne artikel vil kigge på nogle af disse faktorer. Der ses i en undersøgelse af en gruppe danske unge et fald i de unges selvopfattelse i forhold til skolekompetence. Hvad dette fald kan skyldes, samt hvilken betydning dette kan have, når de unges skal evalueres?

Jesper Wittrup har skrevet den syvende artikel: "Analyser af folkeskolernes faglige kvalitet og effektivitet: En talknuser møder folkeskolen". KREVI har i foråret/sommeren 2011 publiceret to analyser, der måler folkeskolernes faglige kvalitet samt foretager vurderinger af effektiviseringspotentialer på området. Artiklen

fokuserer på de bagvedliggende overvejelser bag undersøgelse, og deres forhold til den generelt øgede brug af kvantitative metoder til evaluering i den offentlige sektor. Artiklen argumenterer for, at sådanne analyser vil vinde mere indpas, men pointerer også, at de, der udfører analyserne, har et betydeligt ansvar i forhold til den måde, hvorpå tallene bliver præsenteret og brugt. I forhold til de konkrete analyser af folkeskolen er der særligt lagt vægt på at understøtte skolernes læring og erfaringsudveksling. Artiklen repræsenterer et radikalt anderledes bud på beregning af skolernes effektivitet med afsæt i sociale forskelle i grundlag for skolerne. Et meget vigtigt bidrag for alle der arbejder med skoleudvikling.

Akkreditering og andre måder at anvende evaluering som styringsredskab i uddannelse og omsorg er et bredt og omfattende emne og område. Vi håber at dette udvalg af artikler efterlader læseren med dette indtryk og at de kan inspirere til yderligere læsning og udvikling af evaluering i praksis.

Med ønsker om stor læselyst.

På redaktionens vegne

Redaktør Tanja Miller

Videncenterleder

CEPRA, UCN